

LEZINGEN ACADEMIE ROLDUC

Rolduc, Venray, Maastricht

*Samenleving, Ethiek, Filosofie, Kerk
Geloven, Spiritualiteit*

2022 - 2023

ROLDUC

academie

Voorwoord – Academie Rolduc 2022-2023

Na twee zogenoemde 'corona-jaren', waarin vele geplande avonden van de Academie Rolduc niet konden doorgaan, hopen wij vanaf het najaar 2022 een nieuw seizoen zonder belemmeringen te kunnen beginnen. Naast een inhaalslag (de door velen gewenste lezing over de Oosterse Kerken) reikt de actualiteit voldoende thema's aan die bijzondere aandacht en opmerkzaamheid verdienen. Zo is er (opeens) weer een oorlog in Europa. Daardoor ontstond een nieuwe stroom van vluchtelingen richting het 'Westen'. Daarnaast treedt de synodale weg van de katholieke Kerk in haar volgende fase, en zijn er twee heiligen die door middel van een jubileum herdacht worden. Deze ontwikkelingen en vraagstukken vragen om helderheid, oriëntatie en verdieping. De Academie Rolduc wil ook in het nieuwe academisch jaar 2022-2023 daarin voorzien.

Opnieuw zijn het er drie locaties (Kerkrade-Rolduc, Venray, Maastricht) waar de lezingen op verschillende dagen gehouden worden, zodat het aanbod een grote keuzevrijheid biedt. Enkele inleiders zijn dan ook zowel in het Zuiden als ook in het Noorden van Limburg present.

De twee jaren geleden ingezette samenwerking met de Sint Gregoriusvereniging met het oog op (verdere) liturgische vorming krijgt in het nieuwe seizoen een vervolg in een breed aanbod van kennismaking met verschillende wegen van christelijke spiritualiteit. Ook daartoe zijn bekwame inleiders bereid gevonden om onder de titel 'Gezocht & gevonden...' geleefde vormen van spiritualiteit nader toe te lichten. Deze bijeenkomsten vinden uitsluitend plaats in de Paterskerk te Venray.

Wij hopen met dit aanbod geest en hart van eenieder die naar (verdere) geestelijke vorming verlangt te kunnen aanspreken en raken. U bent allen van harte welkom!

Dr. D. Rohling

Structuur van de avonden:

19:00 u. tot 19:45 u.: 1^e gedeelte

19:45 u. tot 20:00 u.: koffiepauze

20:00 u. tot 20:45 u.: 2^e gedeelte

20:45 u. tot 21:30 u.: vragen en open dialoog

Kerk

De synodale weg

Paus Franciscus spreekt vaker over een nieuwe toekomst voor de katholieke Kerk. Om deze visie gestalte te geven heeft hij zelf een speciale synode in het leven geroepen. Deze weg die de Paus met alle gelovigen wil gaan, is in het najaar van 2021 begonnen en duurt voort tot oktober 2023. De eerste fase van gesprekken in parochies en dekenaten werd in de eerste helft van 2022 wereldwijd afgerond. In het bisdom Roermond, in de Nederlandse kerkprovincie en over de hele wereld hebben reeds vele mensen in gesprek, gebed, gedachten en ideeën aan dit proces deelgenomen. Op deze Academie-avond willen wij ons laten informeren over de huidige stand van zaken, en zelf actief de dialoog voortzetten voor een Kerk van de toekomst.

Vrijdag 30 september 2022, 19:00 uur. Plaats: Rolduc
Donderdag 15 december 2022, 19:00 uur. Plaats Maastricht

Inleider:

Mgr. Everard de Jong

Mgr. Everard de Jong is sinds 6 februari 1999 hulpbisschop van het bisdom Roermond. Namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie is hij verantwoordelijk voor het categoriaal pastoraat. Ook houdt hij houdt zich bezig met pro-life activiteiten. Sinds december 2019 is hij tevens pastoor van de parochie H. Michaël te Maastricht en sinds 1 juni 2020 ook krijgsmachtbisschop (apostolisch administrator) van het Militair Ordinariaat.

Filosofie

'Via pulchritudinis – filosofische overwegingen bij de 'schoonheid'

Het goede, het ware en het schone. Dat zijn begrippen die wij mensen allemaal kennen. Toch gebruiken wij deze drieklank in het dagelijkse leven nooit zo geïsoleerd. Anderzijds is het heel vanzelfsprekend dat wij mensen als individuen en vooral als gemeenschap niet kunnen leven zonder uitspraken die waar zijn, zonder handelingen die goed zijn en zonder dingen die mooi zijn. Goed, waar en schoon hebben een belangrijke betekenis in de menselijke geest, in onze samenleving, in het omgaan met elkaar en met de natuur.

Eén van deze begrippen en haar betekenis willen wij op deze avond nader bekijken: het schone. In de filosofie wordt deze benadering ook wel de 'via pulchritudinis' genoemd, de 'weg van de schoonheid'. Waarom oefent schoonheid zo'n grote aantrekkingskracht op ons mensen uit? Hoe heeft de ontwikkeling van de techniek in de laatste eeuwen ertoe bijgedragen de schoonheid van de mikro- en de makrokosmos nog meer te ontdekken? Welk doel heeft schoonheid? En kan zij ook een weg zijn naar meer menselijkheid, en naar datgene wat het menselijke overstijgt, naar het goddelijke?

Met deze en andere vragen hopen wij er een 'mooie' avond van te maken.

Via pulchritudinis: de schoonheid, een weg naar God

Dinsdag 18 oktober 2022, 19:30 uur. Plaats: Dekenaat Venray (Venray)

Vrijdag 28 april 2023, 19:00 uur. Plaats: Rolduc

Inleider: **Dr. Detlef Rohling**, priester van het bisdom Roermond. Gepromoveerd aan de universiteit van Keulen tot doctor in de filosofie. Hij is docent filosofie aan het Grootseminarie Rolduc.

Kerk

Pater Karel Houben – een Limburgse heilige.

Het bisdom Roermond kent een aantal heiligen en zaligen van eigen bodem. Steeds meer aandacht in binnen- en buitenland verkrijgt pater Karel Houben (1822 – 1893). Deze pater Passionist uit het Limburgse Munstergeleen werd in 2007 heilig verklaard. Hoewel hij de langste tijd van zijn leven in Ierland (Dublin) heeft geleefd – waar hij 'Blessed father Charles' wordt genoemd – komen steeds meer pelgrims ook zijn geboorteplaats en –huis opzoeken. Vanwege zijn 200ste verjaardag heeft Paus Franciscus een bijzonder heilig jaar voor Munstergeleen en Dublin uitgeroepen.

Het leven, werken en het voorbeeld van deze eenvoudige priester wordt op deze Academie-avond nader belicht.

Geboorteplaats en –huis pater Karel Houben

Vrijdag 18 november 2022, 19:00 uur. Plaats: Rolduc

Inleider: Pater Martin de Korte

Pater Martin de Korte is Passionist en als pastor en coördinator verbonden aan het Bedevaartsoord Heilige Pater Karel in Munstergeleen.

Ethiek

Oorlogsrecht in de huidige tijd: noodzaak of onmogelijkheid?

Met een wat negatieve blik zou men de mensengeschiedenis kunnen zien als een aaneenschakeling van oorlogen en conflicten. Toch bevinden we ons in onze eigen streken wat dat betreft in een gelukkige situatie: al langer dan ooit tevoren zijn de landen van West-Europa niet meer met elkaar in een militair conflict. Onlangs besloten veel Europese landen om opnieuw fors te investeren in hun defensieapparaat. Met de recente oorlog tussen Rusland en Oekraïne voor ogen, stellen we ons opeens opnieuw de vraag wat eigenlijk moreel juist is. Het spreekt voor zich dat een oorlog op zichzelf iets slechts is, maar dat wil zeker niet zeggen dat het ene land zich niet tegen het andere mag verdedigen. Wat zijn daarbij eigenlijk de afwegingen? Welke dilemma's doen zich voor in het licht van de moderne oorlogstechnieken?

Het oorlogsrecht geldt soms als achterhaald, omdat het regels geeft aan wat er ten ene male niet zou mogen zijn. Van de andere kant is het zaak om niet een al te naïeve kijk te hebben op de noodzaak om burgers ook militair te beschermen. Deze voordracht probeert licht te werpen op de dilemma's hierbij.

Vrijdag 13 januari 2023, 19:00 uur. Plaats: Rolduc

Dinsdag 14 februari 2023, 19:30 uur. Plaats: Dekenaat Venray (Venray)

Inleider: **Dr. Lambert Hendriks,**

Lambert Hendriks is priester van het bisdom Roermond. Gepromoveerd tot doctor in de gewijde theologie aan de Lateraanse universiteit in Rome. Rector van het Grootseminarie Rolduc en tevens docent ethiek en moraaltheologie aan dit instituut.

Samenleving

Vluchtelingen: Ik was een vreemdeling en jij hebt Mij opgenomen

Dit bekende appèl van Jezus uit het Mattheusevangelie werd heel concreet in het voorjaar van 2022 met de komst van vluchtelingen uit Oekraïne, nadat al sinds 2014 talloze mensen uit Syrië en veel andere landen een veilig heenkomen zoeken in Europa.

Begint er niet een tweedeling te groeien tussen Oekraïners en andere vluchtelingen? Wanneer is iemand eigenlijk vluchteling, wanneer asielzoeker? Wat zijn de rechten en plichten van hen (en van ons)? Welke regelingen kent Nederland voor hen? Waardoor lopen procedures vast?

En: hoe sta je als christen tegenover het vluchtelingenvraagstuk? Wat kunnen wij op onze plek concreet doen?

Donderdag 2 maart 2023, 19:00 uur. Plaats Maastricht

Dinsdag 16 mei 2023, 19:30 uur. Plaats: Dekenaat Venray (Sevenum)

Inleider: **Pastoor Harry Notermans**,

Pastoor Harry Notermans (Ubach over Worms), aalmoezenier van sociale werken van het bisdom Roermond, spreekt vanuit zijn eigen ervaring met begeleiding en opvang van vluchtelingen in de voorbije acht jaren.

Geloven

De oosterse kerken

De Oosterse Kerken vormen een fascinerend gebied van het wereldchristendom. Kleurrijk als ze zijn, spreken ze tot onze verbeelding. Het oosters christendom is een veelvormige wereld, die echter vaak nog te weinig bekendheid geniet. In deze lezing passeert een stukje geschiedenis en wordt ingegaan op enkele belangrijke kenmerken van de Oosterse Kerken, met name op het terrein van de liturgie. Ook kijken we naar de stand van zaken in de oecumene.

Vrijdag 17 maart 2023, 19:00 uur. Plaats: Rolduc

Inleider: **Drs. Leo van Leijsen** Theoloog met bijzondere aandacht voor het oosters christendom. Is voormalig medewerker Oosterse Kerken bij de Katholieke Vereniging voor Oecumene, een landelijke instelling gevestigd in 's-Hertogenbosch.

Kerk

Thérèse van Lisieux

In haar korte leven leerde Thérèse van Lisieux (1873-1897) zich helemaal door de Heer te laten leiden.

Ze ontdekte zijn barmhartige liefde als een omvormende liefde.

Door haar creatieve aanleg wist ze haar ervaringen zo te verwoorden, dat anderen eenzelfde weg konden gaan.

Elke generatie van de afgelopen 125 jaar lijkt op een nieuwe manier door haar aangesproken te worden.

De bevrijding van het jansenisme, voorliefde voor het devotionele, de ascetische stadia, de psychologische ontwikkeling, het aanvaarden van de eigen zwakheid, het appel tot missioneren en evangeliseren ...

En langzaam ontdekte men haar theologische intuïties, zodat zij Kerklerares verklaard werd.

Wat heeft Thérèse ons dan nú te zeggen?

Thérèse van Lisieux

Vrijdag 2 juni 2023, 19:00 uur. Plaats: Rolduc

Inleider: **Pastoor Jeroen Smith, pastoor in Leiden.**

Sint Gregoriusvereniging
in het Bisdom Roermond &
Academie Rolduc

Gezocht & gevonden...

**Zeven
lezingen
over
geleefde
spiritualiteit**

**Paterskerk Venray
2022-2023**

Gezocht & gevonden... Zeven lezingen over geleefde spiritualiteit

Spiritualiteit is in. Spiritualiteit doet 't 'm. Om de haverklap is er wel weer ergens een jaar, maand, week of dag 'van de spiritualiteit', zij het dan wel in de breedst mogelijke opvattingen van het woord. Wat is er niet allemaal te doen rond mindfulness, meditatie, yoga, esoterie en noem maar op. En bij veel gaat het op vandaag om een spirituele beleving ervan. Kortom, spiritualiteit is in.

Wat is spiritualiteit? Als je eens een week heel gericht tijdschriften, kranten, boeken, social media en tv bijhoudt op dit specifieke punt, dan kun je al meteen een groslijst maken van betekenisvelden: een zoektocht naar zichzelf, beseffen wat je levensdoel is, betekenis en diepgang geven aan het leven, de beweging in de mens die zin zoekt en vindt, een bepaalde kijk op zaken, inhoudelijk invulling geven aan de dingen die gebeuren, een diepere waarheid of geheim op het spoor komen, de basis van waaruit keuzes gemaakt worden, het bepalend principe dat uitmaakt hoe iemands leven verloopt en welke wegen men kiest... voila, een rondje dagbladen, talkshows en (serieuze) tijdschriften. 'Men' is het er dus over eens dat spiritualiteit te maken heeft met iets dat onszelf overstijgt. Spiritueel bezig zijn heeft te maken met dieper doordringen in waar we mee bezig zijn en het bewuster beleven van gevoelens en gewaarwordingen daarbij. Spiritualiteit heeft te maken met je innerlijk leven en beleven.

De actualiteit – crises, oorlog, leven op de waan van de dag - doet wellicht menigeen naar een diepe spiritualiteit verlangen, die bevrijdt van angst en zorgen en aansluit bij het verlangen naar geluk en waarheid.

Mogen we spiritualiteit dan op dit punt in verband brengen met ons geloof? Geloof wil zeggen contact met God, ontmoeting met de Heer. Waarbij het altijd zo is in ons geloof dat het niet de mens is die God uitvindt, maar dat het God is die ons mensen zoekt. En waar die mens geraakt wordt door Gods aanwezigheid – hoe dan ook – daar mogen we spreken van mystieke ervaring, spiritualiteit. En tegelijk vraagt dat aangeraakt worden door God om een antwoord van de mens; een antwoord dat leidt tot engagement...

Dat antwoord van de mens kan op vele wijzen gegeven worden. De Kerk kent door de eeuwen heen grote 'spiritualiteiten' en geestelijke families. In deze lezingenreeks maken we (hernieuwd) kennis met deze bronnen van christelijke spiritualiteit en zoeken we naar hoe ze vanuit hun rijke en levende traditie ons hier en nu in ons leven kunnen inspireren.

Nadat in 2020-2022 een twaalfstal bijeenkomsten zijn aangeboden in het kader van **liturgische vorming**, staan er voor het studiejaar 2022-2023 zeven bijeenkomsten gepland met christelijke **spiritualiteit** als thema. Monniken, paters, zusters en priesters spreken over de spiritualiteit van hun **eeuwenoude orden** en hoe die spiritualiteit **mensen van nu** kan inspireren.

De bijeenkomsten vinden plaats in de koorbanken van de **Paterskerk** te Venray (Leunseweg), telkens **van 19.30 uur tot 21.30 uur**. Na een kort gebedsmoment is het woord aan de **spreker**. Na de pauze is er gelegenheid tot **vragen en gesprek**. We sluiten de avond met een kort gebedsmoment.

Ter info: in de Paterskerk is voorafgaand aan de voordrachten een reguliere avondmis om 18.30 uur. Ook op 1 november en 2 februari!

Aanmelden is dringend gewenst (activiteiten@sgv-roermond.nl).

Als tegemoetkoming in de kosten wordt per avond een bijdrage van **€ 5,-** gevraagd, ter plekke te voldoen.

De **afbeelding** op de voorkant en hierboven staat naast de Grote Kerk te Venray en is van de hand van **Jef Courtens** uit 1999. De initiatiefnemers wilden met het beeld een huldeblijk geven aan de **religieuzen** die eeuwenlang in en vanuit de **twaalf kloosters** te Venray een bijdrage leverden aan de Venrayse samenleving. Zij leverden vanuit hun eigen spiritualiteit en charisma - veelal op de achtergrond - een onbaatzuchtige en duurzame bijdrage aan de opbouw van de samenleving.

4 okt
dinsdag

benedictijnen
abt Henry Vesseur OSB
Sint Willibrordsabdij Doetinchem

1 nov
dinsdag

ursulinen
zr. Angélique van Laarhoven o.s.u.
Inleiding door deken Ed Smeets over de lange traditie van de aanwezigheid van kloosters in Venray, die met het afscheid van de ursulinen eind 2022 eindigt.

22 nov
dinsdag

trappisten
br. Bruno Wilderbeek ocsu
Abdij Maria Toevlucht Zundert, thans
kluizenaar te Bergen

12 jan
donderdag

jezuïeten
Pater Ward Biemans SJ

2 feb
donderdag

minderbroeders franciscanen
br. Hans-Peter Bartels ofm
nota bene 2 februari: Dag van het religieuze leven!

2 mrt
donderdag

dominicanessen
zr. M. Amata Mueller o.p.
Klooster
Sint Rosa van Lima Sittard

18 apr
dinsdag

norbertijnen
Jos Bielen o.praem.
Abdij Averbode

Bibliotheek Rolduc

Het Grootseminarie Rolduc, waar alle lezingen van de Academie plaatsvinden, beschikt over een zeer uitgebreide bibliotheek. Naast de hoofddisciplines van filosofie en theologie, is er ook een ruim aanbod aan literatuur over spiritualiteit, (kerk-)geschiedenis, heiligenlevens en Limburgensia (Limburgse cultuur en geschiedenis). Het staat iedereen vrij om (gratis) lid te worden van de bibliotheek en de eigen geest zodoende te verrijken en te verdiepen. De bibliotheek is van maandag t/m vrijdag geopend van 13.00 – 16.30 uur. Een eerste indruk biedt bovendien de online-catalogus op: www.rolduc.nl of het contact met de medewerkers onder: bibliotheek@rolduc.nl of telefonisch (045-5466821).

Theologisch Instituut Rolduc

Het Theologisch Instituut Rolduc (TIR) is een kerkelijke onderwijsinstelling voor katholieke theologie van het Bisdom Roermond.

Het TIR heeft het doel een filosofische, theologische en pastorale opleiding te verzorgen voor hen die als:

- permanent diaken,
- pastorale medewerk(st)er of als
- assistent geestelijke verzorger

willen gaan werken in of vanuit de Kerk.

Ook is er een opleiding voor hen die in het middelbaar onderwijs het vak:

- godsdienst / levensbeschouwing (erbij) willen doceren (indien reeds onderwijsbevoegd).
- Voor geïnteresseerden is het mogelijk afzonderlijke colleges als cursist te volgen (examenverplichting).

Voor informatie over het TIR kunt u terecht bij:

Rector dr. Lambert Hendriks,

☎ 045-5 46 68 10 ✉ rector@rolduc.nl

Op zaterdag 18-02-2023 (10:00 uur) zal er weer een uitgebreide info-ochtend voor geïnteresseerden gehouden worden. Berichtgeving volgt t.z.t.

AGENDA

Kerkrade **Abdij Rolduc, Heyendallaan 82,
19:00 uur**

- vr. 30-09-2022: E. de Jong
De synodale weg
- vr. 18-11-2022: M. de Korte
Pater Karel
- vr. 13-01-2023: L. Hendriks
Oorlogsrecht in de huidige tijd
- vr. 17-03-2023: L. van Leijsen
Oosterse Kerken
- vr. 28-04-2023: D. Rohling
Via pulchritudinis
- vr. 02-06-2023: J. Smith
Thérèse van Lisieux

Maastricht **Annazaal, Via Regia 100
19:00 uur**

- do. 15-12-2022: E. de Jong
De synodale weg
- do. 02-03-2023: H. Notermans
Vluchtelingen

Venray **Paterskerk, Leunseweg 5
19:30 uur**

Sevenum **Parochiehuis, Markt 1
19:30 uur**

- di. 18-10-2022: D. Rohling
Via pulchritudinis (Venray)
- di. 14-02-2023: L. Hendriks
Oorlogsrecht in de huidige tijd
(Venray)
- di. 16-05-2023 : H. Notermans
Vluchtelingen (Sevenum)